

Študijný materiál pre skúšky odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebiska, pohrebnej služby, krematória, balzamovania a konzervovania

Literatúra k príprave na skúšku odbornej spôsobilosti :

1. Zákon č. 470/2005 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov
2. Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov

Ostatné súvisiace predpisy so zákonom o pohrebníctve:

- Zákon č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zák. č. 350/2005 Z.z.
- Zákon č. 124/2007 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov /§17/
- Zákon č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní /správny poriadok/ v znení neskorších predpisov
- Zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 435/2000 Z.z. o námornej plavbe /§31/
- Zákon č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách
- Zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Trestný zákon a trestný poriadok
- Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve
- Zákonník práce

Zákon č. 470/2005 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov

Jedná sa o prvý zákon v SR, ktorý komplexne rieši problematiku pohrebníctva. Účinnosť nadobudol dňom 1.11. 2005.

Predmet úpravy /§1/ - zákon upravuje - pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí,, práva a povinnosti fyzických a právnických osôb v súvislosti so zaobchádzaním s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami s prevádzkovaním pohrebnej služby, krematória a pohrebiska, s prevádzkovaním balzamovania alebo konzervácie ľudských pozostatkov.

Základné pojmy /§2/:

Ľudské pozostatky - sú mŕtve ľudské telo

Ľudské ostatky - sú ľudské pozostatky po pochovaní

Úprava ľudských pozostatkov - je ich úprava pred pietnym uložením do rakvy a zahŕňa najmä umývanie, kozmetickú úpravu, obliekanie do šiat alebo rubáša

Iné ľudské pozostatky /§4/ –najmä potratené alebo predčasne odňaté ľudské plody ako aj časti tela alebo orgánov odňaté živým alebo mŕtvym osobám a iný materiál ľudského pôvodu ak sa nepoužijú na vedecké, liečebné, preventívne alebo výučbové účely sa pochovajú alebo sa spopolnia v spaľovniach zdravotníckych zariadení a to len v prípade ak neexistuje podozrenie z trestného činu. Ak rodič potrateného alebo predčasne odňatého ľudského plodu požiada umožní sa mu jeho pochovanie. Na

vykonanie týchto úkonov sa nevyžaduje evidencia v matrike. Ostatné ustanovenia zákona sa pri nakladaní s inými ľudskými pozostatkami použijú primerane.

Zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami a ostatkami /§ 3 zákona o pohrebníctve/

- ľudské pozostatky musia byť pochované
- s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami sa musí zaobchádzať tak, aby nedošlo k ohrozeniu verejného zdravia alebo verejného poriadku

Zakázané je :

- upravovať ľudské pozostatky, konzervovať alebo balzamovať ľudské pozostatky alebo exhumovať ľudské ostatky osoby, ktorá bola v čase úmrtia nakazená nebezpečnou chorobou /cholerou, morom, žltou zimnicou, škvrnitým týfusom, hemoragickými horúčkami alebo inými vysokovirulentnými prenosnými ochoreniami/, alebo ktoré sú v stave pokročilého rozkladu, dokladom ktorým sa preukazuje že mŕtvy bol v čase úmrtia nakazený nebezpečnou chorobou je list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí Ľudské pozostatky osoby, ktorá bola v čase úmrtia nakazená nebezpečnou chorobou sa musia uložiť len do konečnej rakvy. Lekár poverený Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho tela, oznamuje úradu, že mŕtvy bol v čase úmrtia nakazený nebezpečnou chorobou.
- vystavovať ľudské pozostatky pred pochovaním v otvorenej rakve viac ako 3 dni od úmrtia ak neboli uložené v chladiacom zariadení,
- vystavovať konzervované alebo balzamované ľudské pozostatky pred pochovaním v rozpore s podmienkami určenými osobou, ktorá konzerváciu alebo balzamovanie vykonala
- zaobchádzať s ľudskými pozostatkami a ľudskými ostatkami, ktoré sú kontaminované rádioaktívnymi látkami po radiačnej havárii alebo radiačnej nehode bez posudku RÚVZ alebo v rozpore s týmto posudkom,
- pochovať nespôlne pozostatky na inom mieste ako na pohrebisku,
- prepravovať ľudské pozostatky v rozpore s podmienkami prepravy / uvedenými v § 9 a 10 okrem prepravy v priestore zdravotníckeho zariadenia a pohrebiska/
- zaobchádzať s ľudskými pozostatkami a ľudskými ostatkami bez vedomia a súhlasu prevádzkovateľa pohrebnej služby, krematória alebo pohrebiska
- zaobchádzať s ľudskými pozostatkami a ľudskými ostatkami spôsobom, ktorý sa dotýka dôstojnosti mŕtveho, etického ctenia pozostalých alebo verejnosti
- zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami pri úmrtí na námornej lodi upravuje osobitný predpis zák.č.435/2000 Z.z. o námornej plavbe

Povinnosti zdravotníckeho zariadenia, zariadenia sociálnych služieb alebo zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately /§5 zákona o pohrebníctve/

Zdravotnícke zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb alebo zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je povinné bezodkladne oznámiť úmrtie osobám blízkym mŕtveho, ak niet takých osôb, úmrtie sa oznamuje obci príslušnej podľa miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu mŕtveho. Ak nemožno zistiť miesto trvalého alebo prechodného pobytu, oznamuje sa úmrtie obci v ktorej je zdravotnícke zariadenie umiestnené. Ak sa pred prijatím do zdravotníckeho zariadenia poskytovala mŕtvemu starostlivosť v zariadení sociálnych služieb alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zdravotnícke zariadenie je povinné informovať o úmrtí aj uvedené zariadenia.

Pred odovzdaním ľudských pozostatkov pohrebnej službe musí zdravotnícke zariadenie odstrániť z nich zdravotnícky materiál, ktorý by bol v rozpore s etickým ctením pozostalých.

Zdravotnícke zariadenie musí odovzdať ľudské pozostatky umyté, ak sa vykonala pitva ľudské pozostatky musia byť zašité a umyté.

Ak zdravotnícke zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb alebo zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nemá k dispozícii chladiace zariadenie na uloženie ľudských pozostatkov a osoba, ktorá sa postarala o pohreb nezabezpečí do 8 hodín od času úmrtia prevoz ľudských pozostatkov, zabezpečí zdravotnícke zariadenie alebo ostatné vyššie citované zariadenia prevoz ľudských pozostatkov podľa § 9 a 10 a ich uloženie tak aby boli splnené podmienky podľa § 8 ods. 3 písm. h/.

Zdravotnícke a ostatné citované zariadenia musia pri zabezpečovaní prepravy a uloženia ľudských pozostatkov postupovať tak, aby náklady boli čo najnižšie.

Náklady spojené s uložením ľudských pozostatkov v zdravotníckom zariadení a na pracovisku Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou alebo v zariadení sociálnych služieb, v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately po uplynutí 24 hod. od úmrtia alebo po uplynutí 24 hod. od vykonania pitvy uhrádza obstarávateľ pohrebu.

Balzamovanie - je úprava ľudských pozostatkov zamedzujúca rozvoj posmrtných zmien vyvolaných hnilobnými baktériami alebo hmyzom

Konzervácia – je úprava ľudských pozostatkov prostriedkami spomaľujúcimi rozvoj posmrtných zmien vyvolaných hnilobnými baktériami alebo hmyzom

Balzamovanie a konzervácia /§15/ - je živnosťou.

Prevádzkovanie balzamovania alebo konzervácie zahŕňa:

-prevzatie ľudských pozostatkov na balzamovanie, konzerváciu a ich dočasné uloženie

-balzamovanie,

-konzerváciu,

-odovzdanie balzamovaných alebo konzervovaných ľudských pozostatkov spolu so vzorkami použitých látok a s dokladom o vykonaní balzamovania alebo konzervácie

Prevádzkovateľ môže začať prevádzkovať balzamovanie alebo konzerváciu až vtedy ak získal kladný posudok úradu. Úrad vydá kladný posudok ak prevádzkovateľ preukáže splnenie podmienok podľa osobitného predpisu.

Prevádzkovateľ prevezme ľudské pozostatky len vtedy ak sú splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 1.

Prevádzkovateľ je povinný :

-monitorovať proces balzamovania alebo konzervácie,

-viest evidenciu balzamovaných alebo konzervovaných ľudských pozostatkov.

-zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania

Evidencia balzamovaných alebo konzervovaných ľudských pozostatkov obsahuje:

-meno a priezvisko mŕtveho, miesto a dátum narodenia a úmrtia, rodné číslo,

-dátum prevzatia ľudských pozostatkov,

-dátum vydania balzamovaných alebo konzervovaných ľudských pozostatkov,

Transportná rakva a vak - sú určené na prevoz ľudských pozostatkov

Konečná rakva – je rakva, v ktorej sa ľudské pozostatky pochovávajú

Hrobové miesto -je miesto na pohrebisku určené na vybudovanie hrobu, hrobky alebo miesto na uloženie urny

Ukladanie ľudských pozostatkov /§22/ - Hrob na ukladanie ľudských pozostatkov musí spĺňať tieto požiadavky:

- hĺbka pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov musí byť najmenej 1,6 m, pre dieťa mladšie ako 10 rokov 1,2 m

- dno hrobu musí ležať najmenej 0,5 m nad hladinou podzemnej vody

- bočné vzdialenosti medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 0,3 m

- rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške minimálne 1,2 m

- do hrobky je možné uložiť aj viacero rakiev s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami. Rakva uložená do hrobky musí byť zabezpečená pre únikom zápachu do okolia a musí byť vyrobená tak, aby chránila ľudské ostatky pred hlodavcami.

Pochovanie - je ukladanie ľudských pozostatkov do hrobu alebo hrobky na pohrebisku, uloženie spoločných ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov – popol rozptýlom na rozptylovej lúke alebo vsypom popola na vsypovej lúke alebo uloženie urny s popolom na pohrebisku Popol sa môže uložiť aj na inom mieste.

§ 6

Ak do 96 hodín od úmrtia nikto pochovanie nezabezpečí alebo ak sa nezistila totožnosť mŕtveho do 7 dní od zistenia úmrtia, pochovanie zabezpečí obec, na ktorej území došlo k úmrtiu. Ak nie je známe

miesto úmrtia, pochovanie zabezpečí obec, v ktorej katastrálnom území sa ľudské pozostatky našli. Ľudské pozostatky osoby, ktorej totožnosť sa nezistila, nemožno spopolniť.

Ak sa ľudské pozostatky neuložili do chladiaceho zariadenia, musia sa pochovať do 96 hodín od úmrtia, nie však pre uplynutím 48 hod. od úmrtia. Ak sa vykonala pitva, možno mŕtveho pochovať ihneď. Ľudské pozostatky uložené v chladiacom zariadení musia byť pochované do 14 dní od úmrtia okrem prípadov uvedených v § 8 ods. 3 písm. h/. Ak pitva bola nariadená v trestnom konaní, ľudské pozostatky možno pochovať za podmienok uvedených v osobitnom predpise.

Ak ide o ľudské pozostatky cudzinca **obec je povinná** podľa § 6 ods. 1 bezodkladne oznámiť jeho úmrtie Ministerstvu zahraničných vecí SR alebo príslušnej diplomatickej misii alebo konzulárnemu úradu štátu ktorého bol mŕtvý štátnym príslušníkom. Ak obec nedostane do 14 dní odo dňa oznámenia úmrtia z Min. zahran. vecí, príslušnej diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu štátu, ktorého bol mŕtvý štátnym príslušníkom oznámenie o zabezpečení prevozu ľudských pozostatkov alebo súhlas na ich pochovanie na území SR musí obec ľudské pozostatky pochovať

Verejný pohrebisko - je cintorín, kolumbárium, urnový háj, rozptylová alebo vsypová lúka

Neverejný pohrebisko / § 17/ - je určené na pochovávanie príslušníkov cirkvi, ktorým vnútorné predpisy neumožňujú pochovávanie ľudských pozostatkov na pohrebisku. Prevádzkovanie neverejného pohrebiska nesmie ohroziť verejné zdravie a podlieha štátnemu zdravotnému dozoru. Na prevádzkovanie sa vzťahujú ustanovenia zákona.

Ochranné pásmo pohrebiska /§16 ods. 8 a 9/ – je 50 m, v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy. Vlastník pozemku v ochrannom pásme pohrebiska má nárok na primeranú náhradu za obmedzenie užívania pozemku. Náklady spojené s technickými úpravami v ochrannom pásme uhradza zriaďovateľ pohrebiska. Ak sa vlastník pozemku v ochrannom pásme a zriaďovateľ pohrebiska o výške úhrady nedohodnú, rozhodne o nej súd.

Zriadenie a prevádzkovanie pohrebiska /§16,18 – 25 / - zriaďovateľom pohrebiska - je obec. Táto je povinná zriadiť pohrebisko vo svojom k.ú. alebo zabezpečiť pochovávanie na pohrebisku v inej obci. Pri zriadení pohrebiska má úrad postavenie dotknutého orgánu, ktorý v konaní uplatňuje svoju pôsobnosť pri ochrane zdravia.

Obec môže prevádzkovať pohrebisko sama podľa tohto zákona alebo prostredníctvom prevádzkovateľa pohrebiska..

Ak má pohrebisko vybudovaný dom smútku, musí mať tento zabezpečené chladiace zariadenie na uloženie ľudských pozostatkov.

Ak majú byť súčasťou pohrebiska hroby a hrobky zriaďovateľ pohrebiska je povinný predložiť aj výsledky hydrogeologického prieskumu, z ktorých je zrejmé že pozemok je vhodný na taký spôsob pochovávania. Orgán štátnej vodnej správy má v územnom konaní o zriadení pohrebiska postavenie dotknutého orgánu, ktorý v konaní uplatňuje svoju pôsobnosť pri ochrane vôd.

Na zriaďovanie hrobov, hrobiek, urnových hrobov a kolumbárií na pohrebisku nie je potrebné stavebné povolenie alebo ohlásenie podľa osobitného predpisu.

Prevádzkovanie pohrebiska zahŕňa najmä:

- výkopové práce súvisiace s pochovávaním alebo exhumáciou,
- pochovávanie, vykonávanie exhumácie,
- správu a údržbu pohrebiska, správu a údržbu komunikácií a zelene na pohrebisku
- vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebiska

Evidencia prevádzkovania pohrebiska - musí obsahovať údaje o:

- zákaze pochovávania a dobe jeho trvania ak sa taký zákaz vydal
- zrušení pohrebiska
- skutočnosti či je hrob chránený ako národná kultúrna pamiatka alebo pamätihodnosť obce podľa osobitného predpisu / zákon č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu / alebo ak ide o vojnový hrob - zákon č. 130/2005 o vojnových hroboch

Evidencia hrobových miest na pohrebisku – musí obsahovať :

- meno a priezvisko osoby, ktorej ľudské ostatky sú v hrobovom mieste uložené,
- miesto a dátum jej narodenia a úmrtia, rodné číslo
- dátum uloženia ľudských pozostatkov s uvedením hrobového miesta a hĺbky pochovania
- záznam o nebezpečnej chorobe ak mŕtvy ktorého ľudské pozostatky sa uložili do hrobu alebo hrobky bol nakazený nebezpečnou chorobou
- meno a priezvisko, adresa miesta trvalého pobytu a rodné číslo nájomcu /fyzická osoba/ obchodné meno sídlo a identifikačné číslo nájomcu /právnická osoba/
- dátum uzavretia nájomnej zmluvy a údaje o zmene nájomcu
- údaj o vypovedaní nájomnej zmluvy

Právo užívať hrobové miesto /§24/ -vzniká uzavretím nájomnej zmluvy čím prevádzkovateľ pohrebiska prenecháva za nájomné nájomcovi hrobové miesto na uloženie ľudských pozostatkov alebo ostatkov. Nájomná zmluva sa uzatvára na dobu neurčitú, nesmie byť vypovedaná skôr ako po uplynutí tlecej doby na pohrebisku.

Pri úmrtí nájomcu prednostné právo na uzavretie nájomnej zmluvy majú dedičia, ak je dedičov viac tak ten z dedičov, ktorý sa prihlási ako prvý.

Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný zabezpečiť prístup k hrobovému miestu a zdržať sa akýchkoľvek zásahov do hrobového miesta okrem prípadov keď je potrebné bezodkladne zaistiť bezpečné prevádzkovanie pohrebiska. O takomto zásahu je prevádzkovateľ povinný bezodkladne písomne informovať nájomcu.

Nájomca hrobového miesta je povinný na vlastné náklady zabezpečiť údržbu hrobového miesta a oznamovať prevádzkovateľovi pohrebiska všetky zmeny údajov potrebné na vedenie evidencie hrobových miest.

Vypovedanie nájomnej zmluvy /§25/ - prevádzkovateľom pohrebiska nesmie byť vypovedaná skôr ako po uplynutí tlecej doby na pohrebisku.

Prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu ak :

a/závažné okolnosti na pohrebisku znemožňujú trvanie nájmu hrobového miesta na ďalšiu dobu,

b/ak sa pohrebisko zruší,

c/ak nájomca ani po upozornení nezaplatil nájomné za užívanie hrobového miesta

Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovie nájomnú zmluvu z dôvodu podľa písm. a/ a b/ musí zabezpečiť so súhlasom nájomcu iné hrobové miesto a na vlastné náklady preloženie ľudských ostatkov vrátane príslušenstva hrobu na nové hrobové miesto.

Prevádzkovateľ je povinný písomne upozorniť nájomcu na vypovedanie nájomnej zmluvy a výpoveď doručiť najmenej 3 mesiace predtým,

a/ keď sa má hrobové miesto zrušiť

b/ keď uplynie lehota, na ktorú bolo nájomné zaplatené

Ak mu nie je známa adresa alebo sídlo nájomcu uverejní túto informáciu na mieste obvyklom na pohrebisku. Prevádzkovateľ musí zabezpečiť obrazovú dokumentáciu hrobového miesta so stručným popisom stavu príslušenstva hrobu.

Ak prevádzkovateľ pohrebiska vypovedal zmluvu z dôvodu uvedeného v písm. c/ a nájomca je známy výpovedná lehota uplynie 1 rok odo dňa odkedy nebolo zaplatené nájomné. Prevádzkovateľ vyzve nájomcu aby najneskôr do jedného roka odstránil príslušenstvo hrobu, ak ho v tejto lehote neodstráni po uplynutí výpovednej lehoty ho prevádzkovateľ pohrebiska predá na dražbe. Ak nájomca nie je známy uverejní výpoveď nájomnej zmluvy na mieste obvyklom na pohrebisku. Výpovedná lehota uplynie 5 rokov odo dňa, odkedy nebolo nájomné zaplatené. Prevádzkovateľ ponechá po túto dobu príslušenstvo hrobu na mieste s označením, že ide o 5-ročné uloženie, počas ktorého sa môže nájomca prihlásiť. Po uplynutí výpovednej lehoty ho prevádzkovateľ predá na dražbe.

Prevádzkový poriadok pohrebiska /§19/ :

Prevádzkovateľ pohrebiska sa pri svojej činnosti riadi prevádzkovým poriadkom pohrebiska. Povinný je predložiť návrh prevádzkového poriadku pohrebiska na schválenie obci alebo mestskej časti, na ktorej území sa pohrebisko nachádza a úradu. Na zmenu prevádzkového poriadku potrebuje

prevádzkovateľ pohrebiska súhlas obecného zastupiteľstva obce alebo miestneho zastupiteľstva mestskej časti a úradu. Prevádzkový poriadok musí byť verejne prístupný na mieste obvyklom na pohrebisku. Ak pohrebisko prevádzkuje obec prostredníctvom iného prevádzkovateľa, informácie o tejto skutočnosti sa uvedú v prevádzkovom poriadku pohrebiska s uvedením mena, priezviska a miesta podnikania, ak ide o fyzickú osobu, obchodného mena a sídla ak ide o právnickú osobu.

Prevádzkový poriadok pohrebiska upravuje:

- rozsah služieb poskytovaných na pohrebisku
- povinnosti prevádzkovateľa pohrebiska a osôb vykonávajúcich činnosti potrebné na zabezpečenie prevádzky pohrebiska
- povinnosti nájomcu pri údržbe hrobového miesta
- povinnosti návštevníkov pohrebiska v súvislosti s udržiavaním poriadku na pohrebisku a zachovaním dôstojnosti tohto miesta, spôsob a pravidlá používania zariadení pohrebiska a obradných siení
- čas kedy je pohrebisko prístupné verejnosti
- spôsob ukladania ľudských pozostatkov a plán miest na pochovávanie
- dĺžka tlecej doby
- spôsob nakladania s odpadmi
- cenník služieb

Povinnosti prevádzkovateľa pohrebiska /§20/ - prevádzkovateľ pohrebiska je povinný :

- a/prevziať ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky ak sú splnené podmienky v §8 ods. 1 a 2
- b/prevádzkovať pohrebisko v súlade s prevádzkovým poriadkom pohrebiska
- c/viesť evidenciu podľa §21
- d/umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkych osôb pri konečnom uzavretí rakvy pred pochovaním
- e/zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť účasť cirkvi a iných osôb v súlade s prejavenu vôľou obstarávateľa pohrebu
- f/písomne upozorniť nájomcu o skutočnosti, že uplynie lehota, za ktorú bolo nájomné zaplatené a o dátume ku ktorému sa má pohrebisko zrušiť ak mu je známa adresa, súčasne túto informáciu zverejni na mieste obvyklom na pohrebisku
- g/ak zistí, že ľudské ostatky nie sú ani po uplynutí tlecej doby zotreté, tleciou dobu primerane predĺžiť - na tento účel si vyžiadať posudok úradu a na základe posudku upraviť prevádzkový poriadok pohrebiska
- h/ak nie je prevádzkovateľom pohrebiska obec, po výpovedi zmluvy o nájme hrobového miesta odovzdať pomník, náhrobné kamene, náhrobné dosky, oplatenie obci.

Tlecia doba na pohrebisku – ľudské pozostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby, ktorá podľa zloženia pôdy **musí trvať najmenej 10 rokov**. Dĺžku tlecej doby pre pohrebisko ustanoví prevádzkovateľ pohrebiska v prevádzkovom poriadku na základe výsledkov hydrogeologického prieskumu a posudku úradu.

Pred uplynutím tlecej doby sa môžu do toho istého hrobu uložiť ďalšie ľudské pozostatky, ak je ich možné umiestniť nad úroveň naposledy pochovaných ľudských ostatkov a vrstva uľahnutej zeme nad rakvou bude najmenej 1 meter.

Exhumácia – vyňatie ľudských ostatkov z hrobu

Ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby, ktorá podľa zloženia pôdy musí trvať najmenej 10 rokov.

Exhumácia sa vykonáva pred uplynutím tlecej doby na žiadosť orgánov činných v trestnom konaní, obstarávateľa pohrebu alebo blízkej osoby ak obstarávateľ pohrebu už nežije alebo ak obstarávateľom bola obec.

Žiadosť o povolenie exhumácie sa podáva prevádzkovateľovi pohrebiska, ktorý vydá konečné stanovisko. Musí mať písomnú formu a obsahovať – posudok úradu, list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí, nájomnú zmluvu vydanú prevádzkovateľom pohrebiska, kde budú ľudské ostatky uložené. Náklady za exhumáciu hradí ten kto o ňu požiadal

Ochrana pracovníkov vykonávajúcich exhumáciu má byť súčasťou schváleného prevádzkového poriadku.

Zákaz pochovávaní na pohrebisku /§23/ - Ak by ďalším pochovávaním na pohrebisku mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia ľudí alebo kvality podzemnej vody môže pochovávanie zakázať príslušný orgán štátnej správy. Na pohrebisku možno pochovávať ďalej inými spôsobmi, ak príslušný orgán štátnej správy, ktoré pochovávanie zakázal s navrhovaným spôsobom pochovávaní súhlasil. Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný o zákaze pochovávaní bezodkladne informovať obec.

Zrušenie pohrebiska /§26/ - pohrebisko môže zrušiť len obec až po uplynutí tlecej doby všetkých ľudských ostatkov uložených na pohrebisku

Pred uplynutím tlecej doby možno pohrebisko zrušiť len z dôvodov a z dôvodu verejného záujmu na základe podnetu príslušného orgánu štátnej správy. Ten v koho záujme sa pohrebisko zruší je povinný zabezpečiť a uhradiť exhumácie a preloženie ľudských ostatkov, hrobov s príslušenstvom a hrobiek na nové hrobové miesta na inom pohrebisku. Pri zrušení pohrebiska a pri zmene prevádzkovateľa pohrebiska, ak je prevádzkovateľ pohrebiska iný ako obec, je tento povinný odovzdať evidenciu pohrebiska obci.

Nezotleté ľudské ostatky po uplynutí tlecej doby je ten, v koho záujme sa pohrebisko zrušilo, povinný zhromaždiť a pochovať ich na inom pohrebisku.

Hroby a hrobky, ktoré sú vyhlásené za národné kultúrne pamiatky /NKP/, sa môžu zrušiť len po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia Ministerstva kultúry SR o zrušení vyhlásenia hrobu alebo hrobky za NKP. Hroby a hrobky, ktoré sú evidované v zozname pamätihodností obce sa môžu zrušiť len po predchádzajúcom súhlase obce. Zrušenie vojnových hrobov upravuje samostatný zákon.

Ak bolo pohrebisko zrušené, musí sa vykonať, ak ide o rozptylovú lúku -skrývka a premiestnenie porastu a zeminy do hĺbky 10 cm, ak ide o vsypovú lúku – skrývka a premiestnenie trávnatého porastu a zeminy sa musí vykopáť do hĺbky zodpovedajúcej najnižšej úrovni uloženia popola.

Spolnenie – je spálenie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov v krematóriu

Zriadenie a prevádzkovanie krematória /§ 11 –13 /

- úrad má v územnom konaní o zriadení krematória postavenie dotknutého orgánu, ktorý v konaní uplatňuje svoju pôsobnosť pri ochrane zdravia

- **ochranné pásmo krematória je 100 m**, v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy

- vlastník pozemku v ochrannom pásme má nárok na primeranú náhradu za obmedzenie užívania pozemku. Náklady spojené s technickými opatreniami v ochrannom pásme a náhradu za obmedzené užívanie pozemku uhrádza zriaďovateľ krematória. Ak sa vlastník a zriaďovateľ o výške nedohodnú rozhodne o nej súd.

Prevádzkovanie krematória /§12 a 13/

Prevádzkovanie krematória je živnosťou.

Prevádzkovanie krematória zahŕňa :

- prevzatie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov a ich dočasné uloženie do spolnenia
- spolňovanie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov
- uloženie popola do urny, skladovanie a odovzdanie urien

Prevádzkovateľ krematória môže začať prevádzkovanie až vtedy, keď získal kladený posudok úradu. Úrad vydá posudok, ak prevádzkovateľ preukáže, že:

- má chladiace zariadenie, ktoré bude používať na uloženie ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov do spolnenia

- prevádzka zodpovedá požiadavkám na pracovné prostredie

Prevádzkovateľ krematória prevezme ľudské pozostatky a ľudské ostatky na spolnenie len vtedy ak sú splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 1 a 2

Prevádzkovateľ krematória je povinný:

- v krematóriu spopolňovať len ľudské pozostatky a ľudské ostatky
- pred začatím prevádzky vydať prevádzkový poriadok krematória, ktorý musí byť schválený úradom a prevádzkovať krematórium v súlade s týmto poriadkom
- umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu alebo blízkych osôb v čase konečného uzavretia rakvy a pri jej vkladaní do žiaroviska kremačnej pece
- zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť účasť cirkvi a iných osôb v súlade s prejavenu vôľou obstarávateľa pohrebu
- ukladať ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky do spopolnenia len do chladiaceho zariadenia, ktoré spĺňa požiadavky uvedené v § 8 ods. 3 písm. b
- zabezpečiť aby rakva s ľudskými pozostatkami alebo ľudskými ostatkami bola pred vložením do žiaroviska kremačnej pece vybavená značkou nezničiteľnou ohňom. Značka obsahuje číslo záznamu o spopolnení v súlade s evidenciou ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov.
- uložiť popol spolu so značkou do uzatvorenej urny a označiť ju číslom záznamu o spopolnení v súlade s evidenciou ľudských pozostatkov alebo ostatkov, menom a priezviskom mŕtveho, miestom a dátumom narodenia, úmrtia a spopolnenia
- vydať urnu s popolom obstarávateľovi pohrebu alebo osobe, ktorá má písomné splnomocnenie na prevzatie urny s popolom od obstarávateľa pohrebu. Ak obstarávateľ pohrebu neprevzal urnu s popolom do 12 mesiacov odo dňa spopolnenia, prevádzkovateľ krematória je oprávnený urnu s popolom otvoriť a popol uložiť don spoločného hrobu na pohrebisku. O postupe je povinný spísať zápisnicu, ktorú je povinný uchovávať po celý čas prevádzkovania krematória.
- zabezpečiť monitorovanie procesu spopolňovania a uchovávať obrazovú dokumentáciu najmenej 12 mesiacov odo dňa spopolnenia,
- viesť evidenciu spopolnených ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov, ktorá obsahuje:
 - 1.meno a priezvisko mŕtveho, miesto a dátum narodenia a úmrtia, rodné číslo
 - 2.dátum prevzatia ľudských pozostatkov alebo ostatkov na spopolnenie vrátane čísla v evidencii
 - 3.dátum spopolnenia
 - 4.dátum vydania alebo odoslania urny s popolom vrátane mena, priezviska a adresy príjemcu

Prevádzkový poriadok krematória /§14/ - upravuje :

- prijímanie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov na spopolnenie vrátane deruhu rakiev, v ktorých sa môžu spopolňovať
- evidenciu ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov
- spôsob uloženia ľudských pozostatkov a ostatkov do spopolnenia
- podmienky spopolňovania ľudských pozostatkov a ostatkov
- uskladnenie a vydávanie urien s popolom
- postup nakladania s urnou s popolom, ak nebola prevzatá
- režim údržby, čistenia a vykonávania dezinfekcie priestorov krematória

Skrývka - je vrstva zeme, ktorá sa má odstrániť pred zrušením rozptylovej alebo vsypovej lúky

Prevádzkovanie pohrebnej služby /§7/ - je živnosťou.

Zahŕňa: predaj rakiev a smútočných potrieb,
úpravu ľudských pozostatkov a ich ukladanie do rakvy,
prepravu ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov
iné činnosti priamo súvisiace s pohrebom

Prevádzkovateľ pohrebnej služby môže začať prevádzkovať pohrebnú službu až vtedy, keď získal kladný posudok úradu. Úrad vydá tento posudok ak žiadateľ preukáže, že:

- chladiace zariadenie, ktoré bude používať zodpovedá požiadavkám uvedeným v § 8 ods. 3 písm. h/,
- úprava cestných vozidiel určených na prepravu ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov zodpovedá požiadavkám uvedeným v § 10 ods. 1 a 2
- sú zabezpečené minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na pracovisko
- má vypracovaný prevádzkový poriadok , ktorý schválil úrad

Prevádzkovateľ pohrebnej služby prevezme ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky, ak je úmrtie doložené:

- listom o prehliadke mŕtveho a štatistickým hlásením o úmrtí vystaveným lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho
 - pasom pre mŕtvolu, ak ide o medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov
- Ak ide v súvislosti s úmrtím o podozrenie zo spáchania trestného činu, prevádzkovateľ pohrebnej služby prevezme ľudské pozostatky len s písomným súhlasom orgánu činného v trestnom konaní.

Prevádzkovateľ pohrebnej služby je povinný:

- mať vozidlo určené na prepravu ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov vybavené chladiacim zariadením, ktoré je schopné dlhodobo udržať úložný priestor pri teplote pod 5°C,
 - vlastniť aspoň dve transportné rakvy alebo dva transportné vaky,
 - mať k dispozícii chladiace zariadenie na ukladanie ľudských pozostatkov,
 - mať vyhradený priestor na úpravu ľudských pozostatkov,
 - zdržať sa propagovania
 - zdržať sa v styku s pozostalými
 - postupovať po prevzatí ľudských pozostatkov
 - ukladať ľudské pozostatky
- vypracovať a predložiť na schválenie úradu prevádzkový poriadok pohrebnej služby v ktorom musí upraviť:
- a/ prijímanie ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov
 - b/ zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami pri preprave
 - c/ vedenie evidencie o ľudských pozostatkoch alebo ľudských ostatkoch, ktorá obsahuje:
 1. meno a priezvisko mŕtveho, miesto a dátum narodenia a úmrtia, rodné číslo,
 2. dátum prevzatia ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov
 3. dátum odovzdania ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov na pohrebisko alebo do krematória,
 4. doklady o mŕtvom, ktoré sa pohrebnej službe odovzdali
 - d/ používanie chladiaceho zariadenia, ktoré zabezpečí podmienky chladenia od 0- 5 °C, resp. mraziaceho zariadenia s udržaním teploty -10°C
 - e/ režim údržby čistenia a dezinfekcie

Prevádzkovateľ pohrebnej služby nesmie mať v nájme chladiace zariadenie a iné miestnosti v zdravotníckom zariadení a na pracovisku Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou alebo v zariadení sociálnych služieb alebo v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Preprava ľudských pozostatkov a ľudských ostatkov /§ 9 a 10 /

Prevádzkovateľ pohrebnej služby je povinný zabezpečiť aby ľudské pozostatky pri preprave na miesto konania pohrebu alebo vystavenia boli oblečené a uložené do konečnej rakvy. V odôvodnených prípadoch sa môžu ľudské pozostatky uložiť aj do transportnej rakvy alebo vaku. Označenie konečnej rakvy, transportnej rakvy alebo vaku musí listu o prehliadke mŕtveho a štatistickému hláseniu o úmrtí a musí byť také aby nemohlo dôjsť k zámene ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov.

Ľudské pozostatky alebo ľudské ostatky sa môžu prepravovať po pozemných komunikáciách len vo vozidlách vybavených chladiacim zariadením, ktoré sú určené len na tento účel. Táto skutočnosť sa musí vyznačiť v osvedčení o evidencii alebo v technickom osvedčení vozidla. Priestor určený pre posádku vozidla musí byť oddelený od priestoru určeného na prepravu ľudských pozostatkov alebo ostatkov utesnenou prepážkou.

Ložný priestor vozidla, ktorý je určený na prepravu ľudských pozostatkov alebo ostatkov, priestor skrine vozidla, pevné alebo výmenné nadstavby alebo kontajner, kde sa ľudské pozostatky alebo ostatky prepravujú musí byť určený výhradne na prepravu ľudských pozostatkov alebo ostatkov v rakve alebo v transportnom vaku a musí byť vybavený osvetlením a úchytkami potrebnými na upevnenie rakvy alebo vaku. Steny a dno ložného priestoru vozidla musia byť ľahko umývateľné

a dezinfikovateľné. Priestor vozidla na prepravu ľudských pozostatkov alebo ostatkov sa musí dezinfikovať po každej preprave mŕtveho, ktorý bol v čase úmrtia nakazený nebezpečnou chorobou. Preprava ľudských pozostatkov mŕtveho, ktorý bol v čase úmrtia nakazený nebezpečnou chorobou sa môže vykonať len vo vzduchotesne uzatvorenej konečnej rakve po predchádzajúcom povolení úradu.

Medzinárodná preprava ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov na ktorú sa vzťahuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika /SR/ viazaná sa vykonáva spôsobom upraveným touto zmluvou. Ak sa preprava ľudských pozostatkov alebo ostatkov uskutočňuje z územia štátu, ktorý nie je viazaný rovnakou zmluvou ako SR, na prevoz na územie SWR alebo cez územie SR je potrebný pas pre mŕtveho príslušnej diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu SR. Pas pre mŕtvolu sa vydá, ak sú splnené všetky požiadavky platné v štáte, z ktorého sa preprava uskutočňuje a ľudské pozostatky alebo ostatky sú uložené v rakve, ktorá spĺňa požiadavky zmluvy, ktorou je SR viazaná.

Odborná spôsobilosť /27/

Osobitnou podmienkou prevádzkovania pohrebiska a pohrebnej služby – je odborná spôsobilosť

Odborná spôsobilosť pre prevádzkovanie pohrebiska a pohrebnej služby – preukazuje sa osvedčením o vykonaní kvalifikačnej skúšky pred skúšobnou komisiou po absolvovaní odbornej prípravy v akreditovanej vzdelávacej ustanovizni

Odborná príprava /§28/

Odborná príprava na prevádzkovanie pohrebiska obsahuje:

- a/ Prevádzkovú časť zameranú na dohodnutie pochovania, psychológiu rokovania s pozostalými, postupy pri preprave a pochovávaní ľudských pozostatkov, pri úprave a dočasnom uložení a vystavení ľudských pozostatkov, exhumácii ľudských ostatkov, na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, technické a prevádzkové vybavenie pohrebiska
- b/ Ekonomickú časť zameranú na účtovníctvo, cenové kalkulácie, evidenciu, odmeňovanie a daňovú problematiku
- c/ Právnu časť zameranú na zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami a na znalosť občianskeho, obchodného, pracovného a trestného práva súvisiaceho s prevádzkovaním pohrebiska

Odborná príprava na prevádzkovanie pohrebnej služby obsahuje:

- a/ Prevádzkovú časť zameranú na dohodnutie pochovania, psychológiu rokovania s pozostalými, postupy pri preprave a pochovávaní ľudských pozostatkov, pri úprave a dočasnom uložení a vystavení ľudských pozostatkov, exhumácii ľudských ostatkov, na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, technické a prevádzkové vybavenie pohrebnej služby
- b/ Ekonomickú časť zameranú na účtovníctvo, cenové kalkulácie, evidenciu, odmeňovanie a daňovú problematiku
- c/ Právnu časť zameranú na zaobchádzanie s ľudskými pozostatkami a na znalosť občianskeho, obchodného, pracovného a trestného práva súvisiaceho s prevádzkovaním pohrebnej služby
- d/ Všeobecnú časť zameranú na zaobchádzanie s mŕtvym ľudským telom

Dozor /§29/ - dozor nad dodržiavaním povinností ustanovených v zákone o pohrebníctve – vykonáva úrad. Pri vykonávaní dozoru postupuje úrad podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti.

Priestupky /§30/ - v zmysle zákona o pohrebníctve sa dopustí priestupku /§30/

- ten kto bez zbytočného odkladu neodovzdá ľudské pozostatky na pochovanie
- porušuje zákaz pri zaobchádzaní s ľudskými pozostatkami a ľudskými ostatkami v zmysle § 3 ods. 3 zákona o pohrebníctve t.j. porušuje zákaz upravovať ľudské pozostatky, konzervovať alebo balzamovať ľudské pozostatky alebo exhumovať ľudské ostatky osoby, ktorá bola v čase úmrtia nakazená nebezpečnou chorobou /cholerou, morom, žltou zimnicou, škvrnitým týfusom,

hemoragickými horúčkami alebo inými vysokovirulentnými prenosnými ochoreniami/, alebo ktoré sú v stave pokročilého rozkladu,

- vystavuje ľudské pozostatky pred pochovaním v otvorenej rakve viac ako 3 dni od úmrtia ak neboli uložené v chladiacom zariadení,
- vystavuje konzervované alebo balzamované ľudské pozostatky pred pochovaním v rozpore s podmienkami určenými osobou, ktorá konzerváciu alebo balzamovanie vykonala
- zaobchádza s pozostatkami, ktoré sú kontaminované rádioaktívnymi látkami po radiačnej havárii alebo radiačnej nehode bez posudku RÚVZ alebo v rozpore s týmto posudkom,
- pochová nespopolnené pozostatky na inom mieste ako na pohrebisku,
- prepravuje ľudské pozostatky v rozpore s podmienkami prepravy / uvedenými v § 9 a 10 okrem prepravy v priestore zdravotníckeho zariadenia a pohrebiska/
- zaobchádza s ľudskými pozostatkami a ľudskými ostatkami bez vedomia a súhlasu prevádzkovateľa pohrebnej služby, krematória alebo pohrebiska
- zaobchádza s ľudskými pozostatkami a ľudskými ostatkami spôsobom, ktorý sa dotýka dôstojnosti mŕtveho, etického cítienia pozostalých alebo verejnosti

Priestupky prejednáva úrad. Za priestupok je možné uložiť pokutu v blokovom konaní do 33 €, v riadnom priestupkovom konaní do 663 €. Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu

Subjektom priestupku môže byť len fyzická osoba t.j. osoba SR, cudzinec i osoba bez štátnej príslušnosti. Fyzická osoba zodpovedá za priestupok ak dosiahla v čase spáchania priestupku vek 15 rokov.

Iné správne delikty /§31/

Pokuty ukladá úrad za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona o pohrebníctve pre prevádzkovateľa pohrebiska, pohrebnej služby, krematória, balzamovanie a konzerváciu. Pri výške pokuty úrad prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania. Pri opakovanom porušení možno pokutu zvýšiť až na dvojnásobok. Pokutu možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď sa úrad dozvedel o porušení povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa kedy k porušeniu povinnosti došlo. Pokuta je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení. Na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Sú príjmom štátneho rozpočtu.

Ochrana osobných údajov /§32/

Na spracovanie a uchovávanie osobných údajov sa vzťahuje osobitný zákon /č.428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov/.

Prechodné ustanovenia /§33/

týkajú sa užívania hrobových miest, ochranného pásma pohrebísk a prevádzkových poriadkov pohrebísk a pohrebnej služby

Zákon č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia

§ 1 ustanovuje:

- organizáciu a výkon verejného zdravotníctva
- zriaďovanie a činnosť komisií na preskúšavanie odbornej spôsobilosti, požiadavky na odbornú spôsobilosť a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti
- požiadavky na zdravé životné a pracovné podmienky
- povinnosti fyzických a právnických osôb pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a výkon štátneho zdravotného dozoru
- priestupky a iné správne delikty na úseku verejného zdravotníctva

§ 2 – základné pojmy

-verejné zdravotníctvo – je systém zameraný na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia

-verejné zdravie- je úroveň zdravia spoločnosti, ktorá zodpovedá úrovni poskytovanej zdravotnej starostlivosti, ochrany a podpory zdravia a ekonomickej úrovni spoločnosti - **determinanty zdravia** – sú faktory určujúce zdravie, ktorými sú životné prostredie, pracovné prostredie, genetické faktory, zdravotná starostlivosť, ochrana a podpora zdravia a spôsob života

pracovné podmienky – sú fyzikálne, chemické, biologické, fyziologické, psychologické a sociologické faktory pôsobiace na zdravie a pracovnú výkonnosť človeka v pracovnom procese

- **zdravé životné a pracovné podmienky** sú podmienky, ktoré nepôsobia nepriaznivo na zdravie ľudí ale ho chránia a kladne ovplyvňujú

-prevencia ochorení a iných porúch zdravia je systém opatrení zameraných na vylúčenie, prípadne zníženie rizika výskytu ochorení alebo iných porúch zdravia, na ktoré v rozhodujúcej miere vplyvajú životné, pracovné a sociálno-ekonomické podmienky a spôsob života, a opatrení zameraných na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia

- **prenosné ochorenie** – je choroba vyvolaná biologickým faktorom, ktorý je schopný vyvolať individuálnu alebo hromadnú infekciu, ochorenie alebo otravu u ľudí

- **riziko** – je pravdepodobnosť vzniku škodlivého účinku na človeka v dôsledku expozície nebezpečnému faktoru

- **riziková práca** – je práca pri ktorej je zvýšené nebezpečenstvo vzniku choroby z povolania, profesionálnej otravy alebo iného poškodenia zdravia v súvislosti s prácou

zamestnávateľ – je právnická osoba alebo fyzická osoba ktorá zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu v pracovnoprávnom vzťahu

prevádzkový poriadok – súhrn opatrení na ochranu zdravia zamestnanca a verejného zdravia ako i režimu prevádzky

§ 3 – orgány verejného zdravotníctva sú Ministerstvo zdravotníctva SR, Úrad verejného zdravotníctva SR, regionálne úrady verejného zdravotníctva, Ministerstvo obrany a vnútra SR, Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR, Slovenská informačná služba

Orgány verejného zdravotníctva spolupracujú v rámci svojej pôsobnosti pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia s ústrednými a miestnymi orgánmi štátnej správy, s obcami a samosprávnymi krajmi, s vysokými školami, školami, výskumnými, výchovnými a vzdelávacími inštitúciami, s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, so stavovskými organizáciami v zdravotníctve, so zdravotníckymi poisťovňami a Sociálnou poisťovňou, s inými právnickými a fyzickými osobami, s medzinárodnými organizáciami

§ 6- regionálny úrad verejného zdravotníctva

Regionálny úrad verejného zdravotníctva /RÚVZ / riadi a za jeho činnosť zodpovedá regionálny hygienik, ktorý je zároveň vedúcim služobného úradu.

RÚVZ okrem ostatných úloh :

-nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam /§12/

-vydáva záväzné stanoviská a rozhoduje o návrhoch na uvedenie do prevádzky /§13/e 1

-zriaďuje komisie na preskúšavanie odbornej spôsobilosti, vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologické závažné činnosti /§15 /

- vykonáva štátny zdravotný dozor /ŠZD/, vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone ŠZD podľa §54 a 55

-prejednáva priestupky a iné správne delikty, ukladá pokuty a náhrady nákladov /§56 a 57

§ 13 – posudková činnosť

Posudková činnosť je proces posudzovania a vyhodnocovania opatrení a návrhov z hľadiska ich možného negatívneho vplyvu na verejné zdravie, ktorého výsledkom je vydanie záväzného stanoviska alebo rozhodnutia

§13 ods. 3 – záväzné stanoviská vydáva k územno- plánovacím dokumentáciám, územným plánom, návrhom na územné a kolaudačné konanie, na určenie osobitného režimu území a využívania vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou

§13 ods. 4 – rozhodnutia vydáva:

-k návrhom na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní

- ak to vyžaduje objektivizácia faktorov životného a pracovného prostredia k návrhom na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky,
- schvaľuje prevádzkové poriadky a návrhy na ich zmenu,
- k návrhom na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych osôb podľa osobitných predpisov /písm. n/

Ostatné súvisiace ustanovenia:

- § 12 – opatrenia na predchádzanie ochoreniam
- § 15 a 16 - odborná spôsobilosť
- § 30 – povinnosti pri ochrane zdravia pri práci
- § 51,52 - povinnosti fyzických a právnických osôb
- § 54,55 – štátny zdravotný dozor
- § 56 a 57 – priestupky a iné správne delikty